

[Hans Thyge Jacobsen.]

var en dejlig Fest helt igennem, men der kom vel faa Kontanter ind. Saadan kunde jeg tænke mig, at man fra enkelte Liebhaberers Side kunde se paa dette; men jeg kan i og for sig kun give den højtærede Minister Ret i, at vi er nødt til at spare, og at det er godt, vi kan spare, ogsaa paa dette Omraade.

Men saa kommer der i den højtærede Ministers Forelæggelsestale et for mig aldeles overraskende Afsnit. Den højtærede Minister udtalte — jeg maa nok have Lov at citere disse faa Linier, det er Sp. 1317 —

„denne Kredslærer faar det vejledende Tilsyn med Skolen i Kredsen; det maa fremhæves, ellers forstaar man ikke rigtigt Forholdet;“

— Og nu kommer det:

„dertil maa han bruge noget af Tiden,“

— dertil maa han bruge noget af Tiden! —

„og der stilles ham derfor i Lovforslaget to Maaneder til Raadighed, som han kan tage samlet eller fordele over hele Aaret, som det passer ham og Forholdene.“

Ja, dertil kan han bruge *noget* af Tiden. Det var jo ikke det, man havde tænkt sig. Naar man saa ivrigt ønskede det gejstlige Tilsyn erstattet med et fuldt ud effektivt sagligt Tilsyn, saa havde man tænkt sig en Amtsskolekonsulent, som kunde bruge *hele* sin Tid til den Gerning, som Provsterne saa jammerligt forsømte, fordi de skulde bruge deres Tid til saa mange andre Ting.

Her staar vi i Virkeligheden ved den store Fallit i dette Lovforslag. Man har i Tide og Utide fra Lærernes Side og fra andre Sider kritiseret det gejstlige Skoletilsyn sønder og sammen som et Tilsyn, der overhovedet intet var værd, fordi de Personer, som skulde udøve det, ikke kunde give hele deres Tid til denne Gerning. Man har ønsket fra Skolens Side et Tilsyn, som kunde være et ganske anderledes omfattende og dybtgaaende Tilsyn, et Tilsyn af særlige Embedsmænd, hvad man nu vil benævne dem, Amtsskolekonsulenter eller Kredslærere, Navnet er ligegyldigt, men af Mænd, som kunde give deres Tid og *hele* deres Tid til den Gerning. Det, som Ministeren foreslaar, er, at dertil maa han bruge *noget* af sin Tid.

Men saa kommer det, der forekommer mig endnu besynderligere. Saa siger pludselig den højtærede Undervisningsminister — det er stadig Spalte 1317 —

„Efterhaanden som Aarene gaar, og han“

— det vil sige Kredslæreren —

„lærer Skolerne at kende, er der mange Skoler, han ikke behøver at besøge, saa han kan ofre flere Dage paa de Skoler, som det kan være heldigt at han kommer til.“

Men hvad i Alverden er dette? Var det, vi ønskede fra Skolernes Side, ikke et Tilsyn, som kunde være fuldt af Impulser, Incitament og Vejledninger og nye Indtryk og alt det, vi har hørt i Tide og Utide? Det drejer sig ikke, efter det vi hidtil har debatteret paa dette Omraade, om, at Kredslæreren eller Konsulenten skal faa et Indtryk at rejse hjem med, det drejer sig ikke om, at vi skal indrette noget for Kredslærernes eller Konsulenternes personlige Opbyggelses Skyld. Men det, det drejer sig om, er, at vi skulde indføre et Tilsyn, som kunde betyde noget hidtil uanet af Fornylse for hele vort Skoleliv. Og saa kommer dette: Der er mange Skoler, han efterhaanden ikke behøver at besøge!

Provsten var ikke faglig, Provsten var en Mand, som havde sin Gerning paa et helt andet Omraade, og han havde ikke Tid, han kunde selvfølgelig ikke komme og give Lærerne Impulser, han kunde naturligvis ikke betyde Flammen foran paa Vejen. Derfor skulde man have Amtsskolekonsulenten, en Mand, som kunde samle sit Sind og hele sin Uddannelse og alle sine Tanker om at gaa i Forvejen og betyde for den danske Folkeskole en hidtil uanet Mulighed for Fornylse, Fremskridt, Udvikling og alt det der. — Der er mange Skoler, som han ikke behøver at besøge! Hvor bliver det saa af? Hvor bliver de af, alle de stolte Tanker, naar det om Kredslæreren siges for det første: Dertil maa han bruge *noget* af Tiden, og for det andet: Der er mange Skoler, som han efterhaanden ikke behøver at besøge?

Jeg troede ærlig talt, at det, vi her lovgav om, var at skaffe Skolen et nyt, et fagligt, et udmærket fortrinligt Tilsyn. Jeg troede ikke, vi lovgav for at skaffe nye Embedsmænd en Vejledning for, hvorledes de kan bære sig ad med at indrette sig paa bedste Maade og nøjes med de Indtryk, som saa tillader dem for øvrigt at holde sig til Resten.

Hvis den højtærede Undervisningsministers Anvisning for Kredslærerne paa dette Omraade skal følges ude i Virkeligheden, saa betyder dette jo, at der for aabent Tæppe ved Kredslærernes Virksomhed vil komme til at foregaa en Klassifikation af Skolekredsens Skoler, og bevare mig vel for at være en af de Lærere, som har fortsatte